

ת"פ 16880/07/13 - מדינת ישראל נגד א ר

בית משפט השלום בירושלים

01 דצמבר 2016

ת"פ 16880-07-13 מדינת ישראל נ' ר

בפני כב' השופטת דנה כהן-לקח
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

א ר

הנאשם

גזר-דין

רקע - הכרעת-הדין והשתלשלות העניינים בהליך

1. ביום 11.1.2015 הרשעתי את הנאשם בהכרעת-דין מנומקת לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 1274(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק).

בהכרעת-הדין נקבע כי המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר את העובדות שפורטו בכתב-האישום ואת אשמת הנאשם בעבירה שיוחסה לו, וזאת מנימוקים שפורטו שם. בהתאם לממצאי הכרעת הדין, ביום 14.11.2010, בסמוך לשעה 12:00, הודיע הנאשם לתחנת המשטרה אודות אופנוע חשוד הנמצא באבו-גוש בקרבת מכולת בה עבד הנאשם. בעקבות כך, הגיעו למקום כוחות משטרה יחד עם חבלן. לאחר שהחבלן קבע כי אין חשד לאופנוע ממולכד, ניסה הנאשם להזיז את האופנוע ממקומו. השוטר ג'מאל אסר על הנאשם להזיז את האופנוע בעצמו, ואז הנאשם החל לקלל את השוטר ג'מאל וכן תקף את השוטר בכך שתפס את ידו. בעקבות זאת, הודיע השוטר ג'מאל לנאשם כי הוא מעוכב לתחנת המשטרה. הנאשם אחז אגרטל בידו והניפו כלפי מעלה. אותה עת, הודיע השוטר ג'מאל לנאשם כי הוא עצור. בתגובה לכך, אחז הנאשם רמקול בידיו והשליכו לעבר השוטר ג'מאל. הנאשם חמק מהשוטר ג'מאל והחל לרוץ לעבר פתח החנות. השוטר החל לרדוף אחרי הנאשם, תפס את הנאשם ועצר אותו. הנאשם מצדו המשיך להתנגד למעצרו, תוך שהוא מכה את השוטר בידיו ורגליו. בתגובה לכך, ריסס השוטר ג'מאל את הנאשם בגז פלפל. בעקבות האירוע, נוצרה במקום התקהלות של כ-20 אנשים, שניסו למנוע את מעצרו של הנאשם ולהבריחו מהניידת. בהכרעת-הדין נקבע כי במעשיו האמורים, הנאשם תקף שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 1274(1) לחוק העונשין.

2. יוער כי לאחר מתן הכרעת-הדין, נדחתה שמיעת הטיעונים לעונש שוב ושוב במשך זמן ניכר, מטעמים הקשורים בעיקרם בהגנה: שחרור מייצוג לבקשת הסנגור שייצג את הנאשם באופן פרטי עד אותו שלב והעברת הייצוג בתיק לסנגוריה הציבורית; העדר קשר בין הנאשם לסנגורית שמונתה לו על-ידי הסנגוריה הציבורית; אי התייצבות הנאשם לדיונים (בשלב מסוים אף הוצא צו הבאה כנגד הנאשם); אי התייצבות הנאשם לפגישות בשירות המבחן וקושי ביצירת קשר עמו; וכן דחייה שהתבקשה מטעם הממונה על עבודות השירות, על-מנת להמתין לסיום ביצוע עונש עבודות שירות שנגזר על הנאשם בתיק אחר. זאת, כדי לבחון את תפקודו של הנאשם במסגרת ביצוע אותן עבודות שירות, בטרם תינתן חוות-דעת להתאמת הנאשם לביצוע עבודות שירות בתיק הנוכחי.

עמוד 1

3. בסופה של דרך, ביולי 2016 הוגש לעיוני תסקיר שירות מבחן, ביום 7.9.2016 נשמעו הטענות לעונש, וביום 2.11.2016 התקבלה חוות-דעת ממונה עדכנית בעניינו של הנאשם. לאחר כל אלה, בשלה העת לגזירת הדין.

תסקיר שירות מבחן וחוות-דעת ממונה על עבודות שירות

4. מתסקיר שירות המבחן מיום 6.7.2016 עולה כי הנאשם הנו רווק בן 30, שאינו עובד ומתגורר עם הוריו בביתם ב..... בנעוריו אובחן הנאשם כסובל מהפרעת קשב וריכוז. הוא סיים 12 שנות לימוד במגמה טכנולוגית, בלא שהשלים בחינות בגרות.

לאחר סיום לימודיו עבד הנאשם במספר עבודות שונות, ובשנת 2012 היה מעורב בתאונת דרכים. הנאשם תיאר לשירות המבחן כי מאז התאונה הוא סובל ממצב נפשי קשה ומטופל פסיכיאטרית ונוטל תרופות הרגעה. הנאשם הציג לשירות המבחן מסמכים לפיהם הנו מטופל בבית-חולים במרפאת כאב, וכי הנו מאובחן כסובל מהפרעת חרדה פוסט-טראומטית בעקבות התאונה שבאה לידי ביטוי ב"פלבקים", מחשבות חודרניות הימנעות ועוררות יתר. לדברי הנאשם הוא מטופל פסיכיאטרית בתחנה לבריאות הנפש, אך שירות המבחן התרשם כי הקשר שלו עם המרפאה אינו יציב וכי מזה מספר חודשים לא פנה למרפאה.

בתסקיר צוין כי מאז התאונה הנאשם אינו מצליח להשתלב במסגרת תעסוקתית יציבה וכי הוא מתקשה בתפקוד ביומיום. לדברי הנאשם, הוא סובל מנדודי שינה ומסויטים שגורמים לו חרדה וקשיי שינה והוא מתקשה להתעורר בבוקר. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי הגיש תביעה לנכות כללית למוסד לביטוח לאומי, אולם הוכרו לו אחוזי נכות חלקיים בלבד שאינם מזכים אותו בקצבה. הוא הציג לשירות המבחן מסמכים לפיהם במהלך השנים צבר חובות רבים לגופים שונים, וקיימים תיקים להוצאה לפועל נגדו. שירות המבחן התרשם כי לאחר התאונה החל הנאשם להשתמש בסמים על מנת להצליח להתמודד עם ההשלכות הנפשיות של התאונה, כולל גראס, חשיש ובהמשך גם "נייס גאי". הנאשם תיאר התמכרות לסם זה, והשלכות גופניות שליליות שנגרמו לו בעקבות השימוש. הנאשם שיתף את בני-משפחתו בהתמכרותו ועבר גמילה פיזית בביתם ובתמיכתם. לדברי הנאשם, לאחר הגמילה פנה למרפאה לבריאות הנפש ושם רשמו לו תרופות הרגעה שמסייעות לו לשמור על ניקיון מסמים. הנאשם מסר לשירות המבחן כי כיום הוא מעוניין לפנות אליהם שוב ולחדש את הקשר עמם, וכי מזה מספר חודשים לא השתמש בסמי רחוב מכל סוג. הנאשם תיאר לשירות המבחן את מערכות היחסים בין בני משפחתו כמורכבות ובעייתיות. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו חש שבני משפחתו מהווים עבורו דמויות מכילות ומקבלות, אף כי ציין שבתקופת הגמילה הפיזית הם תמכו בו וסייעו לו.

עוד צוין בתסקיר כי לנאשם הרשעה קודמת משנת 2014 בעבירות של נהיגה פוחזת של רכב והפרעה לשוטר, והוא נדון למאסר על-תנאי וקנס. במסגרת אותו תיק הופנה הנאשם לשירות המבחן, אשר התרשם מקשיי יציבות ושמירה על קשר רציף עם גורמי הטיפול ועל כן נמנע ממתן המלצה בעניינו. בתסקיר צוין כי קיים תיק תלוי ועומד נגד הנאשם בגין עבירת אלימות משנת 2015, בגינה הוגש נגדו כתב-אישום (כפי שיפורט בהמשך הדברים, בינתיים הנאשם הורשע באותו תיק ועונשו נגזר).

אשר לעבירה בה הורשע הנאשם בתיק זה- שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לשאת באחריות לביצועה. הוא מסר לשירות המבחן כי הוא הזמין את המשטרה על-מנת לבדוק את הרכב החשוד, וכי הוא זה שהותקף על-ידי השוטר בצורה אלימה ובלתי מותאמת, ובהתנהגותו הוא ניסה להתגונן מפני התקיפה של השוטר. בשיחה עמו תיאר הנאשם כי ההליך שבכותרת הנו משפט שווא, כי הוא אינו צריך להישפט על מקרה זה והוא רואה עצמו כקורבן באירוע.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתמודד מילדותו עם קשיי יציבות במסגרות חינוך, והוא אובחן כסובל מהפרעת קשב וריכוז שהקשתה על תפקודו במסגרות השונות. צוין כי על רקע הפרעה זו הנאשם מבטא סף תסכול נמוך, אימפולסיביות וקשיים בשליטה העצמית. שירות המבחן התייחס גם להפרעה של חרדה פוסט-טראומטית ממנה סובל הנאשם ולהתמכרותו לסמים, והתרשם כי הנאשם מתקשה בתפקוד היומיומי, בהשתלבות וביציבות במסגרות עבודה ובמסגרות טיפול. כל אלה מהווים לדעת שירות המבחן גורמי סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצד הנאשם.

לצד זאת, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מבטא שאיפות לניהול אורח חיים נורמטיבי, הוא מודע למצבו ולקשיים השונים עמו מתמודד, כולל מגבלתו הנפשית והתמכרותו לסמים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם משקיע מאמצים על-מנת לנהל אורח חיים נורמטיבי. עם זאת, צוין כי הנאשם מתקשה לשמור על יציבות וקיימים אצלו כוחות דלים לשימור השינוי החיובי בו החל.

במישור ההמלצה - שירות המבחן ציין כי ניסה ליצור קשר עם הנאשם מספר פעמים ללא הצלחה, עד אשר הצליח לשוחח עמו כדי לבחון את נכונותו לפנות למסגרת טיפולית המיועדת לאנשים המתמודדים עם מצוקה נפשית והתמכרות לסמים. הנאשם מסר בתגובה כי הוא אינו מעוניין בכך, וכי הוא מסתפק בטיפול הנפשי שהוא מקבל במסגרת המרפאה לבריאות הנפש. בהתחשב בכך, ובשים לב לרמת המוטיבציה הנמוכה של הנאשם להשתלב בתוכנית הטיפולית שהוצעה לו, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו.

5. מחוות-דעת עדכנית של הממונה על עבודות השירות מיום 2.11.2016, עולה כי הנאשם נמצא כשיר לביצוען.

טיעוני הצדדים לעונש

6. באת-כוח המאשימה, הגב' אבו-רומי, עמדה על חומרת המעשים בגינם הורשע הנאשם ועל נסיבות ביצועם, וטענה כי מתחם העונש ההולם נע מארבעה עד עשרה חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי וקנס. בנסיבות העניין, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש המצוי בשליש העליון של המתחם הנטען.

7. מנגד, באת-כוח הנאשם, עו"ד בירגר, עמדה על הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם ועל השיהוי בהגשת כתב-האישום, ועתרה להסתפק בעונש של מאסר מותנה.

8. הנאשם בדבריו לפני טען כי הוא חף מפשע, וכי לא נגע בשוטר.

מתחם העונש ההולם

9. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את העבירה בה הורשע הנאשם בהתאם לעקרון המנחה של ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

הערכים המוגנים המונחים בבסיס עבירות אלימות המבוצעות כלפי שוטרים הממלאים תפקידם כדין, ענינם הגנה על שלמות החיים והגוף של העוסקים במלאכת אכיפת החוק, וכן הגנה על שלטון החוק והסדר הציבורי. בת-המשפט עמדו לא אחת על הצורך בהרתעת היחיד והרבים מפני ביצוע עבירות אלה, הגורמות לפגיעה בביטחונם ובשלומם של אנשי המשטרה וכוחות הביטחון הממלאים תפקידם כדין, וחותרות תחת האינטרס הציבורי של הגנה על סדרי משטר תקינים. לא בכדי ראה המחוקק לקבוע במסגרת העבירה לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין, עונש מרבי של מאסר חמש שנים, ועונש מינימום של לא פחות משלושה חודשי מאסר.

נסיבות ביצוע העבירה פורטו בהרחבה בפסקה 1 בדבריי לעיל. אזכיר בקצרה כי תקיפת השוטר התבטאה בכך שהנאשם תפס בידיו של השוטר הן בתחילת האירוע והן במהלכו, תוך התנגדות בכוח למעצר ולאיוזוק באמצעות הנפת ידיו ורגליו. יוער כי ממצאי הכרעת-הדין עולה כי השוטר נשרט בידיו כתוצאה מהתנהגות הנאשם (ראו: סוף פסקה 5 ופסקה 7 להכרעת-הדין), אולם ראוי להדגיש כי לא יוחסה לנאשם גרימת חבלה לשוטר והוא לא הורשע בכך. נסיבות ביצוע העבירה של תקיפת שוטר כוללות גם קללות כלפי השוטר, הנפת אגרטל כלפי מעלה בנוכחות השוטר (בלא זריקת האגרטל), השלכת רמקול לעבר השוטר ובריחה ממנו לאחר שהשוטר הודיע לנאשם כי הוא עצור. כל אלה מלמדים על העדר מורא מפני החוק ושלוחיו, תוך פגיעה בערכים המוגנים עליהם עמדתי לעיל.

לצד כל אלה, ראוי לציין כי מדובר באירוע לא מתוכנן, וכי מלכתחילה הנאשם הוא אשר יזם את הפנייה למשטרה על-מנת לדווח על אופנוע חשוד. כמו כן, אציין כי עוצמת האלימות הפיזית שהופעלה מצד הנאשם לא הייתה ברף חומרה גבוה. כאמור, לא יוחסה לנאשם גרימת חבלה לשוטר, ואין טענה כי השוטר נזקק לטיפול רפואי כלשהו.

בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מלמדת כי בתי-המשפט עמדו על הצורך לנקוט במדיניות ענישה שתעביר מסר ברור ומרתיע עבור היחיד והרבים, מפני תופעות של אלימות נגד שוטרים במהלך מילוי תפקידם. ככלל, רמת הענישה הנוהגת בגין עבירה של תקיפת שוטר לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין נעה מצו של"צ בהיקף משמעותי בתוספת ענישה מותנית; דרך מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; וכלה בעונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח. לעיתים, כולל העונש גם רכיב של פיצוי כספי לטובת השוטר שהותקף ו/או קנס כספי.

10. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים; בהתחשב בחומרת המעשים ונסיבות ביצועם; וכן בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; **אני סבורה כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע מענישה מוחשית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל (אך כוללת בין היתר עונש מאסר מותנה, בשים לב לקיומו של עונש מינימאלי סטטוטורי) ועד מספר בודד של חודשי מאסר בפועל.**

העונש המתאים

11. לצורך גזירת העונש בגדרי המתחם שנקבע, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לטובת הנאשם שקלתי את נסיבותיו האישיות, ואת הקשיים הנפשיים והאישיים שנטען כי הנאשם סובל מהם בין היתר על רקע תאונת הדרכים בה היה מעורב בשנת 2012 - הכל כמפורט בתסקיר. ראוי לציין כי לא הובא לפני כל תיעוד או ראיה למצבו הנפשי של הנאשם, ולא נטענה טענה של קרבה לסייג לאחריות פלילית שבכוחה להשפיע על קביעת המתחם כאמור בסעיף 40ט(א)(9) לחוק העונשין. למען שלמות התמונה, אוסיף ואציין כי אם וככל שהאמור בתסקיר מדויק ותאונת הדרכים שהשפיעה על מצבו של הנאשם התרחשה בשנת 2012, הרי העבירה בה הורשע הנאשם לפני התבצעה קודם לכן - בסוף שנת 2010. מכל מקום, ראיתי להתחשב בקשיים הנפשיים והאישיים המתוארים בתסקיר, וזאת בגדרי המתחם שנקבע. אוסיף כי ראיתי להתחשב גם בכך הנאשם שהה במעצר בגין תיק זה למשך זמן קצר, וכן ראיתי להתחשב בשהיו של קרוב לשלוש שנים בהגשת כתב-האישום, שהמאשימה לא הציגה לו הסבר של ממש. יחד עם זאת, לא ראיתי לתת משקל ממשי לטובת הנאשם לחלוף הזמן מאז הגשת כתב-האישום ביולי 2013 ועד גזירת הדין, שכן הטעמים לחלוף הזמן מעת הגשת כתב-האישום ואילך נעוצים בעיקרם בנאשם כמפורט בפסקה 2 לעיל.

לחובת הנאשם שקלתי את חומרת המעשים המיוחסים לו. כמו כן ניתן משקל לעברו הפלילי של הנאשם, אשר

כולל שתי הרשעות כדלקמן: הרשעה בעבירות של נהיגה פוחזת, ידיעה כוזבת והפרעה לשוטר במילוי תפקידו שבוצעו בשנת 2008, בגין הוטל על הנאשם בשנת 2014 עונש של מאסר על-תנאי, פסילה על-תנאי, וקנס; וכן הרשעה בעבירה של תקיפה סתם שבוצעה בשנת 2015, בגינה הוטל על הנאשם בשנת 2016 עונש של חודשיים מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר על-תנאי ופיצוי לנפגע העבירה. יוער כי שני גזרי-הדין האמורים בעניינו של הנאשם ניתנו בשנים 2014 ו- 2016, קרי- לאחר מועד ביצוע העבירה נשוא תיק זה בשנת 2010. עם זאת, יש בהם להצביע על כך שהעבירה נשוא התיק שלפניי אינה בגדר מעידה חד-פעמית או הסתבכות יחידה בפלילים. אוסיף כי בתיק זה, בחר הנאשם לנהל את משפטו עד תום. אמת, כפירה באשמה וניהול משפט אינם נזקפים לחובת הנאשם ואינם מובילים להחמרה בעונש, שכן זכותו של כל נאשם לנהל את משפטו. עם זאת, קיימת הצדקה פחותה להקל עם מי שניהל את משפטו והורשע בלא נטילת אחריות על מעשיו, ביחס למי שמלכתחילה נטל אחריות, הביע חרטה מיידית על המעשים תוך הפנמת חומרם, וחסך את הצורך להשקיע משאבים ציבוריים בניהול המשפט (ראו והשוו: סעיף 40יא(4) ו- (6) לחוק העונשין). לסיום אזכיר כי הנאשם לא ראה להשתלב בתוכנית טיפולית שהוצעה לו על-ידי שירות המבחן, ולא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו. שירות המבחן אף לא ראה להמליץ על עונש כדוגמת של"צ.

12. באיזון בין השיקולים לקולא ולחומרה, ראיתי להשית על הנאשם עונש המצוי מעל הרף התחתון של המתחם שנקבע, אולם לקבוע כי עונש המאסר בפועל שיושט על הנאשם ירוצה בדרך של עבודות שירות לתקופה שאינה ארוכה. אדגיש כי אלמלא הנסיבות לקולא שפורטו לעיל, משך עבודות השירות היו צפוי להיות ארוך יותר. בנסיבות העניין, ונוכח מצבו האישי והכלכלי של הנאשם כמפורט בתסקיר, נמנעתי מהטלת עונש כספי של הנאשם.

סוף דבר

13. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 45 ימי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות-דעתו. על הנאשם להתייב לריצוי עונשו ביום 18.12.2016 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, רמלה. מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, מוזהר הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. חודשיים מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים מהיום, לא לבצע עבירה של תקיפת שוטר מסוג עוון.

ג. 5 חודשי מאסר על-תנאי למשך שלוש שנים מהיום, לא יעבור עבירה של תקיפת שוטר מסוג פשע.

המזכירות תמציא העתק גזר-הדין לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, א' כסלו תשע"ז, 01 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.